

ČESKÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA VE SVĚTLE REZOLUCE

Praha, 8. 4. 2016

JUDr. Ing. Romana Rogalewiczová

Výzva k podpisu a/nebo ratifikaci Evropské úmluvy o výkonu práv dětí a Úmluvy o styku s dětmi.

- SPLNĚNO
- Evropská úmluva o výkonu práv dětí
 - Podepsána 26. 4. 2000
 - Ratifikována 7. 3. 2001
 - V platnosti k 1. 7. 2001
- Úmluva o styku s dětmi
 - Podepsána 15. 5. 2003
 - Ratifikována 27. 9. 2004
 - V platnosti k 1. 9. 2005

Výzva k podpisu a/nebo ratifikaci Haagské úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí a její účinné implementaci a zejména zajištění promptního zahájení kooperace příslušnými orgány.

- **SPLNĚNO**

- Podepsána 28. 12. 1992
- Ratifikována 15. 12. 1997
- V platnosti k 1. 3. 1998
- Samostatné soudní řízení od 1. 10. 2008
 - § 478 a násl. ZŘS
 - První jednání do tří týdnů od podání návrhu (§ 487 odst. 1 ZŘS)
- Navíc právo žádat vydání protiprávně zadržného dítěte (§ 882 OZ)

Výzva k zajištění rovných práv rodičů v souvislosti s jejich dětmi v podobě odpovídající zákonné úpravy a administrativní praxe, které zaručí každému z rodičů právo na informace a rozhodování v důležitých záležitostech týkajících se života a vývoje jejich dítěte, v nejlepším zájmu dítěte.

- **SPLNĚNO**
- **Rodičovská odpovědnost**
 - Náleží stejně oběma rodičům (§ 865 odst. 1 OZ).
 - Rodiče ji vykonávají ve vzájemné shodě (§ 876 odst. 1 OZ).
 - Rodiče ji vykonávají v nejlepším zájmu dítěte (§ 875 odst. 1 OZ).
- **Vzájemná informační povinnost rodičů (§ 890 OZ)**
- **Rozhodování o významné záležitosti dítěte (§ 877 OZ)**
- **Problémem je praktické uplatnění.**

Výzva k odstranění ze svých zákonů veškerých rozdílů vycházejících z rodinného stavu mezi rodiči, kteří uznali své dítě.

- SPLNĚNO
- Nabytí rodičovské odpovědnosti
 - V okamžiku určení rodičovství
 - Bez ohledu na rodinný stav
 - Výjimka – nezletilí plně nesvéprávní rodiče (§ 868 odst. 1 OZ)
- Jediný přetrvávající rozdíl:
 - § 906 OZ + § 755 odst. 3 OZ
versus
 - § 908 OZ

Výzva k zavedení principu střídavé péče po rozvodu nebo rozchodu do své legislativy, k vymezení veškerých výjimek v případech zneužití nebo zanedbání dítěte nebo domácího násilí v případech rozvodu nebo rozchodu rodičů, k úpravě doby, po kterou žije dítě s každým ze svých rodičů podle potřeb a zájmu dítěte.

- ???
- § 907 OZ
- Pravidla i výjimky – judikatura Ústavního soudu
 - Nález ze dne 26. 5. 2014 sp. zn. I ÚS 2482/2013
 - Nález ze dne 30. 12. 2014 sp. zn. I ÚS 1554/2014
- Zohlednění zájmu dítěte

Výzva k respektování práva dítěte být slyšeno ve všech případech, které se dětí týkají, a za předpokladu , že je dítě schopno porozumět situaci a všem souvislostem.

- SPLNĚNO
- Čl. 12 Úmluvy o právech dítěte
- § 867 OZ
- § 875 odst. 2 OZ
- Vyvratitelná právní domněnka – 12 let

Výzva k přihlednutí ke střídavé péči při přidělování sociálních dávek.

- **NESPLNĚNO**
- Je-li oprávněnou osobou dítě, pak je vypláceno jedné osobě, která je uvedena.
- Je-li oprávněnou osobou rodič, může být uplatněno pouze jedním rodičem.

Výzva k učinění všech potřebných kroků, aby bylo zajištěno, že rozhodnutí v souvislosti s trvalým pobytem dítěte a určením styku jsou bezvýhradně dodržována, zejména v případech, kde jsou evidovány stížnosti na problémy s předáváním dětí.

- **SPLNĚNO**
- Z hlediska právní úpravy splněno.
 - § 882 OZ
 - Výkony rozhodnutí (§ 501 až § 504 ZŘS)
 - Výzva – pokuta – setkání s mediátorem – plán navykacího režimu – asistovaný styk – setkání s pedopsychologem – odnětí dítěte
- Problémy s účinnou realizací

Výzva k doporučení, a kde je to vhodné, i k nařízení mediace v rámci soudního řízení ve věcech rodinného práva, jejichž součástí jsou děti, konkrétně k zavedení soudem nařízeného informativního sezení, při kterém bude rodičům vysvětleno, že střídavá péče může být vhodnou volbou formy porozvodové péče ve smyslu nejlepšího zájmu dítěte, dále pak k zaručení, že mediátoři budou patřičně školeni a k vybízení multidisciplinární spolupráce založené na principech „Cochemského modelu“.

- ???
- Povinnost prvního setkání s mediátorem – § 100 odst. 2 OSŘ, § 503 odst. 1 písm. a) ZŘS
- Nařízení mediace - § 474 odst. 1 ZŘS
- ALE mediátor nesmí rodiče přesvědčovat o vhodnosti konkrétního řešení.
- Zákon o mediaci neupravuje školení mediátorů.

Výzva k zajištění nezbytného vzdělávání v interdisciplinární spolupráci zaměřené na specifická práva a potřeby dětí různých věkových skupin pro zástupce profesí, kteří přichází v rámci opatrovnického řízení do kontaktu s dětmi, stejně tak přizpůsobení opatrovnického řízení v tomto smyslu a dle zásad vyplývajících ze směrnice „Justice vstřícná k dětem“ vydané Radou Evropy.

- ???
- Nabídka školení je široká.
- V čem je nutné jednotlivé profese školit žádný zákon neupravuje, řídí si to jednotlivé resorty.
- Pro mnoho profesí školení nejsou povinná.

Výzva k vedení rodičů k vytváření rodičovského plánu, který i pro ně samotné pomůže definovat základní aspekty života jejich dětí a uvědomte děti o možnosti dožadovat se změn nebo úprav stávajícího uspořádání, obzvláště pak týkajících se místa jejich pobytu.

- ???
- Jak informovat rodiče?
- Jak informovat děti?
- Rodičovská a občanská výchova
- Nabídka speciálních kurzů k různým životním situacím

Výzva k zavedení placené rodičovské dovolené pro otce, přičemž je upřednostněn model nepřenosné rodičovské dovolené.

- **SPLNĚNO**
- Otcové mohou nastoupit na placenou rodičovskou dovolenou (§ 196 ZP; § 30 a násl. ZSSP).
- Neexistuje povinnost obou rodičů čerpat rodičovskou dovolenou.
- Rodičovský příspěvek se váže na dítě, celková částka je pro všechny děti stejná, od příjmu rodičů se odvozuje pouze jeho maximální možná vyplácená měsíční částka.

Děkuji za pozornost.